

Oslo 6, den 26. mars 1983

Folk og Land
A/S Historisk Forlag
Boks 924 Sentrum
Oslo 1

106057

Herr redaktør.

Tillat meg i all vennlighet å korrigere en ikke ubetydelig feil i artikkelen "Da Norge reddet verden fra Hitlers atombombe" på side 1 i Folk og Land ~~nr.~~ nr. 3/1983, mottatt igår.

Det står i annen spalte, første avsnitt ovenfra:

"Driften ved Vemorkanlegget var nemlig forlengt stanset da Knut Haukelid & Co sprengte bedriften."

Denne setning og mening er totalt feil. Tillat meg kort å fortelle hvordan denne saken utfoldet seg:

Sprengningen den 28. februar 1943 på 9 eller 18 høykonsentralysører som var montert i kjelleren i vannstoffabrikken på Vemork. Innholdet i disse apparatene rant ut på gulvet og ned i gulvets sluk.

Skadene ble utbedret i mars og til 17. april 1943, da alle høykonsentralysører ble satt i drift igjen.

~~18/~~ juni 1943 ble det montert ytterligere 28 høykonsentralysører i kjelleren.

Hele anlegget var i full drift med mere eller mindre sabotasje i det små innen fabrikken, inntil den 16. november 1943.

Da stoppet fabrikken på grunn av at US 8th Airforce bombet Vemork og områdene rundt omkring med 161 fly som mellom kl. 1130 og kl. 1203 feiet over området i 6 bølger og slapp 711 stk bomber á 500 kg.

Mellom kl. 1200 og kl. 1215 fløy 15 eller 16 fly (iflg. Norsk Hydros jubileumsbok 1955) eller 12 fly (iflg. J.A. Poulsons bok "Aksjon Vemork" utgitt 1982, Oslo) over Rjukan og slapp 118 stk bomber á 250 kg.

(Disse dataer er hentet i Norsk Hydros bok vedr. bedriftens 50-års jubileum 1955).

All produksjon av tungtvann på Vemork, Såheim og på Notodden ble stoppet etter ordre fra Reichskommisariatet i Oslo i desember 1943, nærmere den 13. desember.

Det første elektriske aggregat i kraftstasjonen på Vemork ble satt i drift den 1. april 1944, resten av kraftstasjonen ble satt i full drift den 1. juli 1944. I august 1944 var Rjukan salpeterfabrikk igjen i full og normal drift. (Norsk Hydros bok 1955 sidene 418, 419, 420, 421 og 422.)

Forøvrig vises til Folk og Land nr. 1 og 2/ 1965 sidene h.h. vis 1 og 7, samt til nr. 11 og 12/ 1966 h.h. vis sidene 1 og 6, og 5 og 7. Videre til O. Rødseths kronikk i Morgenbladet den 2. januar 1965 med tittel: "Eventyret om Hitlers atombombe og det norske tungtvannet" med følgende diskusjoner frem til slutten av mars 1965. Bl. uttalelser av general Wilhelm von Tangen Hansten, professor

u. d. fløt
 Jomar Brun. De tre spørsmål som ble stillt i kronikens slutt er ennå ubesvart. 18 år återpå.

Videre vises til kronikk i Morgenbladet den 23. oktober 1965 med tittel "Amerikas atombombe - og Tyskland" av samme forfatter.

I Folk og Land nr. 1 og 2/1965 er gjengitt den første artikkelen i Morgenbladet av 2.januar 1965.

I spalte 2 nederts på side 1 i bladet nr 3/ 1983 står det:

"Det eneste som fløt opp fra Tinnsjøen då da båten sank var en dukke, tilhørende et av de omkomne barn".

I tillegg til denne dukken fløt det også opp 4 fat med kalilut mrk. med nr.

6,	innhold	90,78 liter	konsentrasjon i %	46,0	med	41,8 l	D ₂ O
8,	"-	199,5	"-	"	%	19,0	" 37,9 " "
9,	"-	248,8	"-	"	%	32,35	" 32,35" "
11,	"-	95,7	"-	"	%	9,4	" 9,0 " "

Prosenttallet er angitt beregnet tungtvann (D₂O) efter ferdig elektrolyse, hvilket man ikke kunne utføre demgang i Tyskland.

All apparatur til fremstilling i Norsk Hydros anlegg ble først sendt til Tyskland i september 1944, og ble funnet igjen i en kjeller i Brandenburg i januar 1946. (Dette iflg. Norsk Hydros bok 1955).

Den 3 mars 1944 ankom en biltansport med 20 fat, merket kalilut til Kaiser Wilhelm instituttet i Berlin, og den 9. mars s.år ankom en tilsvarende transport med omtrent samme last. Dette var resten av kaliluten fra Såheim og Notodden og Vemork. Disse fatene inneholdt en liten mengde beregnet tungtvann. Disse fatene ble fraktet til Leunaverkene i Schlesien, hvor de ble overgatt av Russefne i 1945, og var et lite bidrag til Russernes a-bombe, (som vel endel nordmenn idag er mindre lykkelig over.)

Det var det hele jeg ønsket å bidra med til Deres orientering, idag. Stoffet må så gjerne bli benyttet i avisen, men uten mitt navn. Jeg ønsker å leve ennu noen år i fred i Oslo.

Forøvrig kan jeg ved en senere anledning tenke meg å skrive artiler for Dem under nøytralt merke eller pseudonym, hvis De måtte ha interesse av det.

Med vennlig hilsen

O. d. fløt

Uansett alle rettigheter p.g. av kasterk.

Biker:

L. R. Groves: "Now it can be told"

Universitetsbiblioteket Oslo.

u. katalog 01, utgitt 1963.

(S. b. 15 USA . # 0 . . . .)

David Irving:

"The Victims House"

London 1967.